

Byla C-814/19

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2019 m. lapkričio 6 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas:

High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division, Birmingham District Registry (United Kingdom) (Aukštasis Teisingumo Teismas (Anglija ir Velsas), Karalienės suolo skyrius, Birmingemo apylinkės kanceliarija (Jungtinė Karalystė))

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. spalio 31 d.

Pareiškėjai

AC

TM

GM

MM

Atsakovės:

ABC SL

XYZ PLC

AUKŠTASIS TEISINGUMO TEISMAS <...>

KARALIENĖS SUOLO SKYRIUS

BIRMINGEMO APYLINKĖS KANCELIARIJA

AC pirmoji ieškovė,

TM antrasis ieškovas,

GM **trečiasis ieškovas,**
atstovaujamas motinos ir bendraieškovės AC,

MM **ketvirtoji ieškovė,**
atstovaujama motinos ir bendraieškovės AC,

prieš

ABC SL **pirmąją atsakovę,**

XYZ PLC **antrąją atsakovę**

<...> (orig. p. 1)

pagal pirmosios atsakovės prašymą pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl šios nutarties priede nurodytų klausimų

<...>

ir padaręs išvadą, kad siekiant, jog teismas galėtų priimti sprendimą šioje byloje, reikia išnagrinėti klausimus, susijusius su Sąjungos teisės išaiškinimu, ir kad dėl to tinkama prašyti Teisingumo Teismo priimti prejudicinį sprendimą,

NUTARIA:

1. Remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 267 straipsniu pateikti Teisingumo Teismui priede nurodytus klausimus dėl Briuselio reglamento (EB) Nr. 1215/2012 (nauja redakcija) 13 straipsnio 2 ir 3 dalių aiškinimo, kad minėtas teismas priimtų prejudicinį sprendimą.
2. Šią nutartį Teisingumo Teismui išsiųsti nedelsiant.

<...> (orig. p. 2)

PRIEDAS

A: Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas

1. Šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą, remdamasis SESV 267 straipsniu, teikia Anglijos ir Velso Aukštojo Teisingumo Teismo Karalienės suolo skyrius (Birmingemo apylinkės kanceliarija). <...>

B: Šalys

2. (Praleista: informacija apie teisinius atstovus).
3. Pirmoji atsakovė eksploatuoja pagalbinių apvaisinimo paslaugas teikiančią kliniką Madride ir jos buveinė yra Ispanijoje. (Praleista: informacija apie teisinius atstovus).
4. Antroji atsakovė, kurios buveinė taip pat Ispanijoje, buvo pirmosios atsakovės civilinės atsakomybės draudikė visą su byla susijusį laikotarpį. Ji neprisideda prie pirmosios atsakovės pareikšto jurisdikcijos neturėjimu grindžiamo prieštaravimo ir nedalyvauja teikiant šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

C: Ginčo dalykas ir faktinės aplinkybės

5. 2010 m. pabaigoje pirmoji ir antrasis ieškovai, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra Anglijoje, sudarė sutartį su pirmąja atsakove dėl pagalbinių apvaisinimo paslaugų teikimo Madrido klinikoje naudojant donorės kiaušialąstes. Šios paslaugos buvo teikiamos Madride 2010 m. pabaigoje–2011 m. ir 2011 m. vasarą pirmoji ieškovė tapo nėščia, naudojant iš pirmosios atsakovės surastos ispanės donorės kiaušialąsčių ir antrojo ieškovo spermatozoidų pirmosios atsakovės laboratorijoje Ispanijoje sukurtus embrionus. Dėl šios medicininės pagalbos 2012 m. kovo 27 d. Jungtinėje Karalystėje gimė trečiasis ir ketvirtoji ieškovai. Vėliau jiems abiemis diagnozuota cistinė fibrozė. Antrasis ieškovas ir donorė kartu buvo mutacijos šaltinis. (**orig. p. 3**)
6. Pirmoji atsakovė eksploatavo kliniką Madride, kur pirmajai ir antrajam ieškovams buvo teikiamos dirbtinio apvaisinimo paslaugos; pasinaudojus šia pagalba gimė trečiasis ir ketvirtoji ieškovai.
7. Ieškovai siekia pareikšti ieškinius pirmajai atsakovei dėl jiems keturiems padarytos žalos, kurią jie patyrė dėl to, kad trečiasis ir ketvirtoji ieškovai gimė su cistine fibroze. Ieškovai tvirtina, kad pirmajai atsakovei turi būti taikoma deliktinė atsakomybė, nes pagal Ispanijos teisę ji turi pareigą medicinos paslaugas ir gydymą teikti pagal atsakingos įstaigos, sudarytos iš tinkamai kvalifikuotų specialistų, pripažintą rūpestingumo ir kompetencijos standartą ir šią pareigą pažeidė. Be to, pirmoji ir antrasis ieškovai teigia, kad pirmoji atsakovė turėjo tokią pačią sutartinę pareigą, kurią taip pat pažeidė. Atsakovės neigia savo atsakomybę.

8. Procesas pradėtas <...> 2018 m. spalio 17 d., ir apie jį pranešta atsakovėms, kurios yra atstovaujamos atskirai. Ieškovai tvirtina esant jurisdikciją, kiek tai susiję su antrąja atsakove, remiantis nauja redakcija išdėstyto Reglamento dėl teismo sprendimų Nr. 1215/2012 (toliau – naujos redakcijos reglamentas Briuselis I) 11 straipsnio 1 dalies b punktu ir 13 straipsnio 2 dalimi. Antroji atsakovė jurisdikcijos neginčija.
9. 2019 m. vasario 4 d. pirmoji atsakovė pateikė Anglijos ir Velso teismų jurisdikcijos nagrinėti jai pareikštus ieškinius neturėjimu grindžiamą prieštaravimą.
10. Iki teismo posėdžio dienos ieškovai tvirtino, kad remiantis naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 3 dalimi teismas turi jurisdikciją, kiek tai susiję su pirmąja atsakove. Ieškovai papildomai nurodė, kad jurisdikciją taip pat patvirtina 17 ir 18 straipsniai.
11. Pirmoji atsakovė nesutinka, kad ieškovų ieškiniai patenka į 13 straipsnio 3 dalies taikymo sritį, ji taip pat ginčija tai, kad trečiasis ir ketvirtoji ieškovai yra „žalą patyrusios šalys“, kaip tai suprantama pagal 13 straipsnio 3 dalį, ir kad pagal 17 ir 18 straipsnius jos veikla buvo susieta su Anglija ir Velsu, ir prieštarauja tam, kad trečiasis ir ketvirtoji ieškovai būtų laikomi vartotojais. **(orig. p. 4)**
12. 2019 m. birželio 23 d. pirmosios atsakovės argumentai buvo išklausti <...> Aukštajame Teisme. 2019 m. rugsėjo 24 d. sprendime teismas nurodė, kad trečiasis ir ketvirtoji ieškovai negali būti laikomi vartotojais, tačiau veikla buvo susieta su Anglija ir Velsu, todėl pirmoji ir antrasis ieškovai gali pasinaudoti 17 ir 18 straipsniuose numatytais galimybėmis. Pirmoji atsakovė siekia užginčyti išvadą dėl veiklos susiejimo, bet šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą jokia atveju neapima klausimų, susijusių su naujos redakcijos reglamento Briuselis I 4 skirsniu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas apibendrina šalių argumentus dėl 13 straipsnio 3 dalies ir padarė išvadą, kad reikia kreiptis į Teisingumo Teismą, jog šis priimtų galutinį sprendimą dėl pirmosios atsakovės pareikšto Anglijos ir Velso teismo jurisdikcijos neturėjimu grindžiamo prieštaravimo.

D: Svarbios nacionalinės teisės nuostatos

13. 2015 m. byloje *Hoteles Pinero Canarias SL v Keefe* <...> Court of Appeal of England and Wales (Anglijos ir Velso apeliacinis teismas) nagrinėjo Briuselio I reglamento Nr. 44/2001 (toliau – reglamentas Briuselis I) 11 straipsnio 3 dalies (dabar – naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 3 dalis) taikymo sritį ir nusprendė, kad jis turi jurisdikciją spręsti dėl Ispanijoje įsikūrusio viešbučio, kai ieškinys pateikiamas kartu su [tiesiogiai] viešbučio atsakomybės draudikui pareikštu ieškiniu.
14. Viešbutis apskundė sprendimą [Jungtinės Karalystės] Aukščiausiajam Teismui, kuris 2017 m. rugpjūčio mėn. Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateikė

prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl toliau nurodytų klausimų (žr. bylą C-491/17 [OL C 347, 2017, p. 18]):

- a) Ar reglamento Briuselis I 11 straipsnio 3 dalyje [dabar naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 3 dalis] įtvirtintas reikalavimas, kad nukentėjusios šalies ieškinys draudėjui ir (arba) apdraustajam turi būti susijęs su byla dėl draudimo ir turi būti kvestionuojamas draudimo liudijimo galiojimas arba veikimas?
 - b) Ar 11 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas reikalavimas, kad egzistuočių tarpusavyje prieštaraujančių sprendimų priėmimo rizika, jeigu įtraukimas į bylą neleidžiamas?
 - c) Ar teismas turi diskreciją leisti įtraukti į bylą arba neleisti į ją įtraukti, kai pareikštas ieškinys, patenkantis į 11 straipsnio 3 dalies taikymo sritį? (**orig. p. 5**)
15. <...> prašymas priimti prejudicinį sprendimą [buvo] atsiimtas [2018 m. gegužės 16 d. Aukščiausiojo Teismo nutartimi; byla C-491/17 išbraukta iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo registro].
16. <...>
17. Šalys sutaria, kad remiantis Romos I ir Romos II reglamentų [Reglamentai Nr. 864/2007 ir 593/2008] nuostatomis ieškiniams taikytina Ispanijos teisė. Aukštasis Teismas nenagrinėjo įrodymų, susijusių su taikytinomis Ispanijos teisės nuostatomis ir su tuo, kaip ieškinyje keliami klausimai spręstini pagal Ispanijos teisę. Kita vertus, nėra atitinkamų nacionalinės teisės nuostatų dėl sutartinių ir nesutartinių prievolių, kuriomis šalys remiasi.

E: Svarbios Europos Sąjungos teisės nuostatos

18. Naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnyje nustatyta:
- „1. Atsakomybės draudimo atvejais, kai žalą patyręs asmuo pareiškia ieškinį apdraustajam, draudikas taip pat gali būti įtrauktas į procesą, jeigu tai leidžiama pagal teismo vietos teisę.
 2. 10, 11 ir 12 straipsniai taikomi žalą patyrusios šalies tiesiogiai draudikui pareikštiems ieškiniams, jeigu tokie tiesioginiai ieškiniai yra leidžiami.
 3. Jeigu pagal pirmiau nurodytiems tiesioginiams ieškiniams taikomą teisę numatyta, kad draudėjas arba apdraustasis gali būti įtraukti į bylą kaip šalys, šie ieškiniai priskiriami to paties teismo jurisdikcijai.“
19. Byloje *Kabeg* C-340/16 [2017 m. liepos 20 d. sprendimas EU:C:2017:576] Teisingumo Teismui pateiktas klausimas, ar darbdavys, kuris apmokėjo laikino nedarbingumo atostogas sužalotam nukentėjusiajam, yra „silpnesnė šalis“

[reglamento Briuselis I 13 konstatuojamoji dalis], palyginti su trečiosios šalies civilinės atsakomybės draudiku, pagal reglamento Briuselis I 3 skirsnio nuostatas dėl jurisdikcijos. Generalinis advokatas M. Bobek savo išvadoje [2017 m. gegužės 18 d., EU:C:2017:396] sprendė, ar nagrinėjama byla gali būti priskirta prie „bylų, susijusių su draudimu“. Jis padarė išvadą, kad sąvoka „byla, susijusi su draudimu“ turi būti aiškinama kaip savarankiška ir vienodai. Reikia atsižvelgti į „pagrindą“ (kitai tariant, reikia atsižvelgti, koks yra konkrečiam atsakovui pareikšto ieškinio pagrindas) [išvados 36 punktas]. Jis padarė išvadą, kad ieškinio dalykas patenka į 3 skirsnio taikymo sritį „jeigu jis susijęs su iš draudimo santykių kylančiomis teisėmis ir pareigomis“ [39 punktas] [orig. p. 6]. Teisingumo Teismas sprendime tiesiogiai nenagrinėjo, kokia apimtimi ieškinys turi būti susijęs su draudimu, kad patektų į 3 skirsnio taikymo sritį, ar žodžių junginio „byla, susijusi su draudimu“ reikšmės.

20. Tačiau byloje *Kabeg* teismas padarė išvadą, kad: 1) „sąvoka „silpnesnioji šalis“ draudimo srityje apibrėžiama plačiau nei sutarčių su vartotojais arba individualių darbo sutarčių srityse“ [sprendimo 32 punktas], 2) darbuotojų teises į žalą atlyginimą perėmę darbdaviai pagal reglamento 3 skirsnį gali būti laikomi žala patyrusiais asmenimis (nepaisant jų dydžio ir teisinės formos), 3) atitinkamas darbdavys gali būti laikomas „silpnesne šalimi“ nei draudikas, 4) „[v]adinasi, per eismo įvykį nukentėjusio darbuotojo, kuriam toliau mokėtas darbo užmokestis, teises perėmęs darbdavys gali kaip „nukentėjusioji šalis“ šiame įvykyje dalyvavusios transporto priemonės draudikui iškelti bylą valstybės narės, kurioje turi buveinę, teismuose, jeigu tiesioginis ieškinys yra galimas.“ [37 punktas].
21. Teisingumo Teismo [nebuvo prašoma] nagrinėti byloje *Keefe* keltų klausimų; taip pat nebuvo pateikta generalinio advokato išvada.
22. Teisingumo Teismas sprendė, ką pagal reglamento Briuselis I 11 straipsnį [naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnis] reiškia „žalą patyrusi šalis“ ir išaiškino, kad „ši sąvoka gali nurodyti ne tik tiesiogiai, bet ir netiesiogiai žalą patyrusį asmenį“, žr. byloje C-347/08, *Vorarlberger Gebietskrankenkasse*, [2009 m. rugsėjo 17 d. priimto sprendimo, EU:C:2009:561] 25 punktą. Jis nesvarstė, ar trečiojo ir ketvirtosios ieškovų situacijoje esantys asmenys gali atitikti šį kriterijų, o tai galėtų apimti nagrinėjimą, ką reiškia „žala“.

F: Šalių argumentų santrauka

23. Ieškovai nurodo, kad:
 - a) pagal Anglijos ir Velso jurisprudenciją, suformuotą byloje *Keefe*, ieškovas kartu su ieškiniu užsienyje įsikūrusiam draudikui gali pareikšti reikalavimus užsienyje buveinę turinčiam apdraustajam;
 - b) teleologinis aiškinimas, dėl byloje *Keefe* nurodytų priežasčių, paremtų reikalavimų pareiškimą apdraustajam kartu su ieškiniu, pareikštu

draudikui, kai ieškovas reikalauja, kad jie abu atlygintų dėl sužalojimo ir tolesnių to pasekmių patirtą žalą; (**orig. p. 7**)

- c) vienintelė 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta sąlyga yra tai, kad apdraustojo įtraukimas į bylą, kai yra pareikštas tiesioginis ieškinys draudikui, yra galimas tuomet, kai tai numatyta pagal tiesioginiam ieškiniui draudikui taikomą teisę, šiuo atveju pagal Ispanijos teisę;
- d) trečiasis ir ketvirtoji ieškovai (nesant įrodymų dėl pozicijos pagal taikytiną teisę) turėtų būti laikomi turinčiais teisę pareikšti ieškinį pirmajai atsakovei dėl deliktinės atsakomybės, todėl šiuo tikslu jie turėtų būti laikomi „žalą patyrusiomis šalimis“.

24. Pirmoji atsakovė nurodo, kad:

- a) pagal 13 straipsnio 3 dalį nė vienas iš ieškovų negali remtis jurisdikcijos buvimu. Išimtyms iš bendros taisyklės, kad asmeniui byla iškeliama pagal jo gyvenamąją vietą (buveinę), turėtų būti aiškinamos siaurai ir atsižvelgiant į tikslą, taigi 3 skirsnis yra taikomas tik tiems ieškiniams, kurių dalykas susijęs su draudimu;
- b) ieškovai reiškia reikalavimus dėl sužalojimo ir dėl tolesnių jo pasekmių patirtos žalos, kylančios iš tariamo neatsargumo teikiant pagalbinio apvaisinimo paslaugas. Tačiau šie reikalavimai nesusiję su draudimu ir tokiais netampa vien dėl to, kad yra pareikšti toje pačioje byloje kaip tiesioginis ieškinys draudikui;
- c) be to, trečiasis ir ketvirtoji ieškovai negali būti laikomi „žalą patyrusiomis šalimis“ (sąvoka turi būti aiškinama savarankiškai, o ne skirtingai pagal taikytiną teisę) tokiomis aplinkybėmis, kai vienintelis pagrindas, kuriuo remiantis jie galėtų teigti, kad patyrė žalą, yra tai, kad kiekvienas iš jų gimė su cistine fibroze dėl taikytos pagalbinio apvaisinimo technologijos, be kurios nebūtų gimę.

G: Kodėl Teisingumo Teismo prašoma priimti prejudicinį sprendimą

25. Klausimai, dėl kurių prašoma priimti prejudicinį sprendimą, iškelia tris atskirus probleminius aspektus:

- a) jeigu remiantis naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 2 dalimi žalą patyrusi šalis pareiškia ieškinį žalą sukėlusio asmens draudikui valstybėje narėje, kur yra jos nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta, ar žalą patyrusi šalis pagal naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 3 dalį į tą ieškinį gali įtraukti reikalavimus galimai žalą sukėlusiam asmeniui, jeigu ieškinio galimai žalą sukėlusiam asmeniui dalykas nėra „susijęs su draudimu“ (toliau – probleminis aspektas Nr. 1);

- b) ką pagal naujos redakcijos reglamento Briuselis I 3 skirsnį reiškia „byla, susijusi su draudimu“ (toliau – probleminis aspektas Nr. 2) ir **[orig. p. 8]**
- c) ar pagal naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 2 dalį trečiasis ir ketvirtoji ieškovai šioje byloje gali būti laikomi „žalą patyrusiomis šalimis“ (toliau – probleminis aspektas Nr. 3).
26. Klausimai dėl probleminio aspekto Nr. 1 (prejudiciniai klausimai a) ir c)) yra teikiami Teisingumo Teismui, nes:
- a) byloje *FBTO Schadeverzekeringen*, C-463/06 [2007 m. gruodžio 13 d. sprendimas, EU:C:2007:792] Teisingumo Teismas patvirtino, kad reglamento Briuselis I 9 straipsnio 1 dalies b punktas (naujos redakcijos reglamento Briuselis I 11 straipsnio 1 dalies b punktas) suteikia teisę draudėjui pareikšti ieškinį draudikui draudėjo valstybėje narėje, net jeigu draudiko nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje (su sąlyga, kad tokia teisė pareikšti tiesioginį ieškinį numatyta pagal draudimo sutartims taikomus teisės aktus);
- b) byloje *Keefe* Anglijos ir Velso apeliacinis teismas turėjo nuspręsti, ar žalą patyrusi šalis, kuri turėjo teisę pareikšti ieškinį ir ja pasinaudojo, (pareikšdama ieškinį galimai žalą sukėlusio asmens draudikui valstybėje narėje, kurioje yra žalą patyrusios šalies gyvenamoji (buveinės) vieta) (reglamento Briuselis I 9 straipsnio 1 dalies b punktas), pagal reglamento Briuselis I 11 straipsnio 3 dalį [naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 3 dalis], gali pareikšti reikalavimus galimai žalą sukėlusiam asmeniui kartu su tiesioginiu ieškiniu draudikui. Apeliacinis teismas nusprendė, kad žalą patyrusi šalis gali pareikšti reikalavimus galimai žalą sukėlusiam asmeniui kartu su tiesioginiu ieškiniu draudikui, net jeigu galimai žalą sukėlusio asmens gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje (su sąlyga, kad žalą sukėlusio asmens įtraukimas į bylą, iškeltą draudikui, buvo galimas pagal deliktams taikomus teisės aktus) ir (svarbu šiai bylai) net jeigu ginčas su tariamai žalą sukėlusiu asmeniu nebuvo susijęs su draudimu;
- c) Apeliacinio teismo sprendimo byloje *Keefe* <...> pagrindai:
- i) byloje *FBTO Schadeverzekeringen* nenurodyta, kad pagal reglamento Briuselis I 9 straipsnio 1 dalies b punktą tam, jog draudikui būtų pareikštas tiesioginis ieškinys valstybėje narėje, kurioje yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta (kai draudiko nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje), turi egzistuoti ginčas dėl draudimo sutarties sąlygų;
- ii) reglamento Briuselis I 11 straipsnio 2 dalis [naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 2 dalis] suteikia teisę „žalą patyrusiai šaliai“ pareikšti ieškinį žalą sukėlusio asmens draudikui žalą

patyrusios šalies valstybėje narėje (kai draudiko nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje);

- iii) reglamento Briuselis I 11 straipsnio 3 dalis suteikia teisę žalą patyrusiai šaliai pareikšti reikalavimus žalą sukėlusiam asmeniui kartu su tiesioginiu ieškiniu, pareikštu galimai žalą sukėlusio asmens draudikui (pagal reglamento Briuselis I 11 straipsnio 2 dalį) žalą patyrusios šalies valstybėje narėje, net jeigu galimai žalą sukėlusio asmens nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje (jeigu tai numatyta pagal teisei pareikšti tiesioginį ieškinį draudikui taikomą teisę); **[orig. p. 9]**
- iv) jeigu pagal reglamento Briuselis I 9 straipsnio 1 dalies b punktą nereikalaujama, kad tam, jog draudėjas galėtų pareikšti tiesioginį ieškinį draudikui, ginčas turi kilti dėl draudimo sutarties sąlygų, nėra pagrindo reikalauti, kad ir įtraukiant į bylą galimai žalą sukėlusį asmenį ginčas būtų dėl draudimo sutarties sąlygų (pagal reglamento Briuselis I 11 straipsnio 3 dalį) ir
- v) Apeliacinis teismas nurodė, kad jo pateiktas reglamento Briuselis I 11 straipsnio 3 dalies išaiškinimas yra suderinamas su tikslais, nurodytais 13 (silpnesniosios šalies apsauga) ir 15 (galimybės, kad dviejose valstybėse narėse priimami nesuderinami sprendimai, mažinimas) konstatuojamosiose dalyse [naujos redakcijos reglamento Briuselis I 18 ir 21 konstatuojamosios dalys];
- d) galimai prieštaraujant tam, ką Anglijos ir Velso apeliacinis teismas nusprendė byloje *Keefe*, generalinis advokatas M. Bobek byloje *Kabeg* pabrėžė, kad visi reglamento Briuselis I 3 skirsnio straipsniai taikomi bylose, susijusiose su draudimu. Pateikdamas išvadą, generalinis advokatas M. Bobek atsižvelgė į reglamento Briuselis I 11 konstatuojamąją dalį [naujos redakcijos reglamento Briuselis I 15 konstatuojamoji dalis], kurioje nurodyta, kad jurisdikcijos taisyklės turėtų būti ypač nuspėjamos ir tam pasiekti yra svarbu, kad išimtyis iš bendros taisyklės, jog atsakovui ieškinyt turėtų būti pareikštas valstybėje narėje, kur yra jo nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta, turėtų būti aiškinamos siaurai;
- e) aišku, kad Teisingumo Teismas byloje *FBTO Schadeverzekeringen* (kaip teigia Apeliacinis teismas byloje *Keefe*) nereikalauja, kad tam, jog būtų taikoma reglamento Briuselis I 11 straipsnio 2 dalis, ginčas turi kilti dėl draudimo sutarties. Teisingumo Teismas atmetė teiginį, kad tiesioginio ieškinio draudikui klasifikavimas pagal Vokietijos deliktinę teisę išsprendžia klausimą, ar draudikui gali būti pareikštas ieškinyt žalą patyrusios šalies valstybėje narėje, pažymėdamas, kad tai priklauso nuo to, ar ieškinyt draudikui apskritai susijęs su draudimu. Apeliacinio teismo nuomonė, kad Teisingumo Teismas sprendime byloje *FBTO Schadeverzekeringen* nurodė, kad tam, jog žalą patyrusi šalis pareikštų ieškinį draudikui pagal reglamento

Briuselis I 11 straipsnio 2 dalį, ieškinio draudikui dalykas neturi būti „susijęs su draudimu“, gali būti paremta skirtingu žodžių junginio „byla susijusi su draudimu“ suvokimu (žr. toliau pateiktą informaciją dėl probleminio aspekto Nr. 2);

f) Aukščiausiasis Teismas byloje *Keefe* leido atsakovui (galimai žalą sukėlusiam asmeniui) apskusti Apeliacinio teismo sprendimą. Prieš nagrinėdamas šį skundą Aukščiausiasis Teismas pateikė Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą. Vienas iš pateiktų prejudicinių klausimų – ar yra reikalavimas, kad žalą patyrusio asmens ieškinio galimai žalą sukėlusiam asmeniui dalykas būtų susijęs su draudimu tam, kad ieškinys galimai žalą sukėlusiam asmeniui pagal reglamento Briuselis I 11 straipsnio 3 dalį būtų sujungtas su tiesioginiu ieškiniu galimai žalą sukėlusio asmens draudikui pagal reglamento Briuselis I 13 straipsnio 2 dalį (visais atvejais žalą patyrusios šalies valstybėje narėje). <...>. Apeliacinis skundas Aukščiausiajame Teisme buvo atsiimtas prieš Teisingumo Teismui priimant prejudicinį sprendimą dėl Aukščiausiojo Teismo pateiktų klausimų ir

g) naujos redakcijos reglamento Briuselis I 3 skirsnio draudimo išimties pagrindinių tikslų ir politikos pasirinkimas, kuriuo turi būti remiamasi, yra neaiškus ir šiuo klausimu yra pageidaujamos Teisingumo Teismo gairės. **(orig. p. 10)**

27. Klausimas dėl probleminio aspekto Nr. 2 (prejudicinis klausimas b)):

a) Generalinis advokatas M. Bobek byloje *Kabeg* nurodė, kad „byla, susijusi su draudimu“ reiškia tai, jog ieškinys turi būti dėl pagal draudimo sutartį kylančių teisių ir pareigų; jis nenurodė reikalavimo, kad ginčas kiltų dėl draudimo liudijimo sąlygų. Generalinio advokato M. Bobek išvada buvo pateikta byloje *Kabeg* tiesioginio ieškinio draudikui pagal reglamento Briuselis I 11 straipsnio 2 dalį aplinkybėmis. Generalinio advokato M. Bobek nuomone, reikalavimas, jog ieškinio dalykas būtų „susijęs su draudimu“ buvo įvykdytas vien todėl, kad ieškinys buvo susijęs su draudiko teisėmis ir pareigomis pagal draudimo sutartį. Tačiau mažiau aišku, kaip ieškinys galimai žalą sukėlusiam asmeniui (apdraustam pagal draudimo liudijimą), kurį siekiama prijungti prie tiesioginio ieškinio draudikui, gali būti „susijęs su draudimu“;

b) pirmajame Aukščiausiojo Teismo Teisingumo Teismui pateiktame klausime (žr. 14 punkto a papunktį) siūloma, kad „byla, susijusi su draudimu“ gali reikšti (priešingai generalinio advokato M. Bobek išvadai byloje *Kabeg*), kad ginče turi būti kvestionuojamas draudimo liudijimo galiojimas arba veikimas;

c) todėl Teisingumo Teismo prašoma išaiškinti reikalavimo, pagal kurį naujos redakcijos reglamento Briuselis I 3 skirsnis yra taikomas „byloms, susijusioms su draudimu“, pobūdį ir apimtį, o ypač, kai žalą patyrusi šalis, reiškianti tiesioginį ieškinį draudikui pagal naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio

2 dalį jos valstybėje narėje, ketina kartu su šiuo ieškiniu pagal naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 3 dalį pareikšti reikalavimus galimai žalą sukėlusiam asmeniui, kai šio asmens nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra kitoje valstybėje narėje.

28. Klausimas dėl probleminio aspekto Nr. 3 (prejudicinis klausimas d)):
- a) ieškovai ieškinyje tvirtina, kad pirmoji atsakovė aplaidžiai teikė nevaisingumo gydymą pirmajai ir antrajam ieškovams, nes dėl teikto gydymo trečiasis ir ketvirtoji ieškovai gimė su cistine fibroze;
 - b) ieškovai teigia, kad pirmoji atsakovė buvo aplaidi, nes donorės kiaušialąsčių ir antrojo atsakovo spermatozoidų sujungimas lėmė mutaciją, dėl kurios trečiasis ir ketvirtoji ieškovai gimė su cistine fibroze. Ieškovai tvirtina, kad pirmoji atsakovė turėjo ištirti kiaušialąsčių donorę tam, kad būtų užtikrinta, jog kiaušialąsčių DNR junginys su antrojo atsakovo spermatozoidų DNR nesukels mutacijos, kuri lėmė trečiojo ir ketvirtosios ieškovų gimimą su cistine fibroze;
 - c) trečiasis ir ketvirtoji ieškovai nebūtų gimę tokiomis aplinkybėmis, jeigu galimas aplaidumas nebūtų įvykęs (kitais tariant, trečiasis ir ketvirtoji ieškovai egzistuoja tik dėl antrojo ieškovo spermatozoidų ir donorės kiaušialąsčių sujungimo, kuris, kaip teigiama, yra aplaidus pirmosios atsakovės veiksmas) ir **[orig. p. 11]**
 - d) neaišku, ar tokiomis aplinkybėmis trečiasis ir ketvirtoji ieškovai pagal naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 2 dalį gali būti pagrįstai laikomi „žalą patyrusiomis šalimis“. Jeigu trečiasis ir ketvirtoji ieškovai pagal naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 2 dalį nėra žalą patyrusios šalys, jie negali pareikšti ieškinio pirmosios atsakovės draudikui Anglijoje ir dėl šios priežasties pagal naujos redakcijos reglamento Briuselis I 13 straipsnio 3 dalį negali įtraukti pirmosios atsakovės.
29. Atitinkamai Aukštojo Teismo Karalienės suolo skyrius (Birmingemo apylinkės kanceliarija) teikia Teisingumo Teismui priede nurodytus klausimus.

PRIEDAS

Europos Sąjungos Teisingumo Teismui teikiami prejudiciniai klausimai

- a) Ar pagal naujos redakcijos Reglamento Nr. 1215/2012 13 straipsnio 3 dalį reikalaujama, kad ieškinio pagrindas, kuriuo žalą patyręs asmuo remiasi reikšdamas ieškinį draudėjui (apdraustajam), būtų susijęs su draudimu?
- b) Jeigu atsakymas į klausimą a) būtų teigiamas, ar to, kad ieškinys, kurį žalą patyręs asmuo siekia pareikšti draudėjui (apdraustajam), yra grindžiamas tokiomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis ir pareiškiamas toje pačioje

byloje kaip tiesioginis ieškinys draudikui, pakanka pagrįsti išvadai, kad žalą patyrusio asmens ieškinys yra susijęs su draudimu?

- c) Jeigu atsakymas į klausimą a) yra neigiamas, ar pakanka to, kad apdraustą įtraukimas reiškiant tiesioginį ieškinį draudikui būtų leidžiamas pagal teisę, taikomą tiesioginiam ieškiniui, kurį galima pareikšti draudikui?
- d) Ar pagal 13 straipsnio 2 dalį sąvoka „žalą patyrusi šalis“ apima asmenį, gimusį dėl taikytos pagalbinio apvaisinimo technologijos, tokiomis aplinkybėmis, kai šis asmuo siekia pareikšti ieškinį dėl aplaidumo taikant pagalbinio apvaisinimo technologiją, naudotą to asmens pradėjimui? **(orig. p. 12)**

DARBINIS VERTINIMAS